

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ในนาฏกรรม โขน: กรณีศึกษาสถาบันนาฏศิลป์บ้านรัษฎาไทย จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นางสาวอรุษา สุขจันทร์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณวิสาข์ ไชยโย

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ในนาฏกรรม โขน: กรณีศึกษาสถาบันนาฏศิลป์บ้านรัษฎาไทย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขอบเขตในการศึกษาวิจัยคือ 1) ความงามของตัวละคร 2) ความงามของเครื่องแต่งกาย 3) ความงามของท่วงท่าในการรำ 4) ความงามของบทบาท และ 5) ความงามของดนตรีประกอบ โดยนำทฤษฎีอุปกรณนิยมมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยวิธีการศึกษาเป็นการวิจัยจากเอกสารและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 9 คน หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ภาพรวมของนาฏกรรม โขนและนำเสนอในรูปแบบพรรณนา

จากการศึกษาพบว่า 1) ความงามของตัวละครนั้น มีรูปแบบตายตัวแน่นอน นักแสดงที่จะสวมบทบาทการแสดงของแต่ละตัวละคร ต้องมีลักษณะตรงตามที่ตำรากล่าวไว้ตามบุคลิกภาพของแต่ละตัว 2) ความงามของเครื่องแต่งกาย องค์ประกอบต่างๆ จำเป็นต้องมีความสมบูรณ์ครบครัน ตามแบบแผนของการแสดง โขน เพื่อบ่งบอกถึงยศตำแหน่งของตัวละครนั้นๆ ได้อย่างชัดเจน 3) ความงามของท่วงท่าในการรำ ผู้รำจะต้องเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของแต่ละฉาก ผ่านการแสดงออกทางการรำ กล่าวคือ ท่าทางที่แสดงออกมาจะต้องบ่งบอกได้ว่าตัวละครนั้นๆ รู้สึกเช่นไร กำลังอยู่ในอารมณ์ไหน 4) ความงามของบทบาท เนื่องจากตัวละครต้องสวมหัวโขน ดังนั้นการดำเนินเรื่องจึงเป็นหน้าที่ของผู้พากย์ บทพากย์ที่สวयงามนั้น ต้องมีความสละสลวยของภาษา รวมถึงน้ำเสียงของผู้ภาคต้องสอดคล้องรับกับเครื่องดนตรี เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์ของฉากนั้นๆ และ 5) ความงามของดนตรีประกอบ ต้องเป็นดนตรีที่มีท่วงทำนองสอดคล้องกับผู้พากย์บทและนักแสดง เพื่อให้คนดูเข้าถึงอารมณ์ในการรับชม

ในส่วนของภาพรวมของนาฏกรรมโขนนั้น พบว่า นาฏกรรมโขนอยู่ในฐานะอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทำให้เกิดประสบการณ์สุนทรียะ กล่าวคือ การแสดงโขนที่ดีนั้น ต้องให้อรรถรสในการรับชมแก่คนดู ต้องสร้างความประทับใจและความซาบซึ้งกินใจแก่ผู้รับชม จึงจะเรียกว่า การแสดงโขนนั้นมีคุณค่าทางสุนทรียะ

นาฏกรรมโขน จึงเป็นการแสดงที่ต้องอาศัยความพิถีพิถันและความละเอียดอ่อนในการบรรจงสร้างสรรค์ขึ้นมา เพื่อให้ทุกองค์ประกอบมีความสมบูรณ์และสวยงามที่สุด เป็นมรดกของชาติไทยให้เยาวชนรุ่นหลังสืบต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Aesthetical Concept in Khon: Case Study of Ban Rak Thai Institute Chiang Mai Province
Author	Miss Aornusa Sukchan
Degree	Master of Arts (Philosophy)
Advisor	Asst. Prof. Dr. Wanwisa Chaiyo

Abstract

The Objective of the thesis is to study Aesthetical Concept in Khon: Case Study of Ban Rak Thai Institute Chiang Mai Province. The scope of study covers & topics, i.e., the beauty of an actor and an actress, the beauty of the costume, the beauty of the dance posture, the beauty of narratives and dialogues and the beauty of music and gamelan that use the instrumentalism as the main to analyze. Methodology is documentary research and participant observation from 9 interviewees, then presents it in a descriptive way.

The study's result is found as following. The beauty of an actor and an actress is following the old traditions that have to appreciate the character. The beauty of costume has to full of decorations and accessories to show who the character are. The beauty of the dance posture, an actor and an actress has to act follow the dialogue to show how the character feel or what happens in that time. The beauty of narratives and dialogues, due to an actor and an actress wears the masks that make they can't speak, so the ventriloquist need to dub follow the dialogue in perfect voice with beautiful language. The beauty of music and gamelan has to conform the rhythm with the tone of narratives to make the audience impress with the show.

Aesthetical concept that found in Khon is following the old tradition in order to the perfect of overall image. That is to say Khon is the national treasure that has to be protected to forward to the next generation.

Aesthetic value in Khon is characterized as the instruments to bring the aesthetic experience to the audience and make them feel impress and appreciate with the performance.

Summarily, Khon is the dramatic works that has to punctiliously created and produced for the splendid of all elements.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved